

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi uusjakojen tukemisesta
ja laiksi jakolain muuttamisesta.**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.

Esityksen tarkoituksena on antaa uudet säännökset maanmittaustoimitusten tukemisesta valtion varoilla annetun lain (42/60) tilalle. Samalla tehtäisiin jakolakiin eräitä vähäisiä muutoksia. Valtion varoilla tuettaisiin vain uusjakoja ja halkomistoimitukset jäisivät esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen soveltamisalan ulkopuolelle.

Valtion tuki annettaisiin uusjaon osakkaille siten, että tilojen siirroista sekä teiden ja kivi- ja maanrakennustöiden tekemisestä aiheutuneet kustannukset suoritetaan etukäteen valtion varoista. Nämä kustannukset perittäisiin osakkailta takaisin, jollei kysymyksessä ole sellainen uusjako, joka yleisen edun kannalta on tärkeä ja jonka osakkaiden taloudellinen tila on heikohko. Tällöin voisi valtion lopulliseksi menoksi kehitysalueella jäädä sanotuista kustannuksista enintään 85 % ja muualla maassa enintään 50 %. Tällaisissa uusjaossa voitaisiin lisäksi maanmittaus-

maksua alentaa 50 % ja kehitysalueella maksu voitaisiin jättää kokonaan perimättä tai alennus voisi olla suurempikin. Tilan siirrosta aiheutuvan haitan korvaamiseksi voitaisiin osakkaalle maksaa myös avustusta.

Kustannusten maksamisesta valtion varoista päättäisi maanmittauskonttori. Maa- ja metsätalousministeriö ratkaisisi kuitenkin suoritetuista kustannuksista valtion lopulliseksi menoksi jäävän osan suuruuden. Tätä koskeva päätös voitaisiin tehdä ennen kuin kysymys uusjaon toimeenpanosta on lopullisesti ratkaistu.

Esitys on pääosin voimassa olevan tukemislain mukainen. Merkittävimmät muutokset ovat tuen rajoittaminen vain uusjakoihin, tuen myöntämistä koskevien edellytysten tarkistaminen, aluepoliittisten näkökohtien huomioon ottaminen ja valtion lopulliseksi menoksi jäävää osaa koskevan ratkaisun tekeminen jo ennen uusjaon toimeenpanosta päättämistä.

YLEISPERUSTELUT.

Uusjakoja suorittamalla voidaan merkittävästi parantaa tilussijoitusta ja tällä tavoin edistää tilusten tarkoituksenmukaista käyttöä. Uusjajoista koituu hyötyä etenkin maatilataloudelle, mutta useissa tapauksissa uusjaosta hyöttyy myös kunnan elinkeinoelämä yleensä. Uusjako-kojen toimittamista on tämän vuoksi pidettävä paitsi osakkaiden yksityisen edun myös yleisen

edun mukaisena. Näin ollen on sellaisia toimenpiteitä, jotka edistävät uusjako-kojen suorittamista, pidettävä tarpeellisina.

Uusjakotoimitus on käytännössä yleensä varsin laajan alueen ja useita osakkaita käsittävä toimitus, jonka kustannukset ovat varsin suuret ja joka lisäksi kestää useinkin kauan. Uusjakotoimitusten suorittamisessa olisi tarkoituksen-

mukaista pyrkiä laajemman alueen käsittävän yleissuunnitelman puitteissa suhteellisen pieniin kerralla käsiteltäviin alueisiin.

Uusjakotoimituksia tuetaan nykyisin maanmittaustoimitusten tukemisesta valtion varoilla 22 päivänä tammikuuta 1960 annetun lain (42/60) eli tukemislain mukaisesti. Lain nojalla maksetaan asianosaisille aiheutuvat kustannukset tilojen siirroista sekä toimituksessa rakennettavaksi päätettyjen teiden teosta ja kuivatuksista etukäteen valtion varoista, kuivatukset kuitenkin vain, mikäli niitä ei suoriteta maan- tai metsänparannustöitä varten osoitetuilla varoilla. Kun toimituksesta on yleisehköä hyötyä ja siitä aiheutuneet kustannukset ovat verraten suuret, voidaan, jos yksityisen asianosaisen taloudellinen asema antaa siihen aihetta, enintään puolet näistä kustannuksista suorittaa kysymyksessä olevan asianosaisen osalta valtion lopullisena menona. Jos kysymyksessä on laajakon alueen käsittävä uusjako, jolla on suuri merkitys alueen taloudellisten olojen kehittämisessä ja osakkaiden yleinen taloudellinen tila antaa siihen aihetta, voidaan valtion lopullisena menona suorittaa 85 % tärkeimpien sellaisten teiden rakentamiskustannuksista, joiden tekeminen on tarpeellista tarkoituksenmukaisen tilussijoituksen aikaansaamiseksi, ja tärkeimpien maanparannustöiden kustannuksista. Myös maanmittausmaksu voidaan tukemislain nojalla jättää asianosaiselta kokonaan tai osittain perimättä.

Uusjakotoimitusten tukemista koskevat säännökset ovat aiheuttaneet sen, että laajojen uusjakojen toteuttaminen on osakkaiden kannalta edullisempää, koska valtion osuus kustannuksista on riippuvainen jaon laajuudesta. Kun laajat uusjaot voitaisiin monissa tapauksissa toteuttaa useana pienempänä uusjakona ja kun tällä tavoin nopeammin ja tehokkaammin voitaisiin saavuttaa sama hyöty kuin laajalla uusjaolla, tulisi uusjakotoimitusten tukemista koskevat säännökset tarkistaa siten, että valtion osallistuminen kustannuksiin ei määräytyisi jaon laajuuden vaan uusjaon yleisen hyödyllisyyden perusteella.

Voimassa oleva tukemislaki koskee uusjakojen ohella myös isojakoja ja halkomisia. Tuki-

muodot ovat samat kuin uusjaossa kuitenkin niin, että toimituskustannuksista ja maanmittausmaksusta voidaan valtion lopulliseksi menoksi jättää enintään 50 %. Kun valtion tuki olisi kohdistettava vain yhteiskunnan kannalta keskeisiin toimituksiin ja kun halkomiset tiloja pirstovina toimituksina eivät tällaisia ole, tulisi ne jättää valtion tuen ulkopuolelle. Isojaot on puolestaan käytännöllisesti katsoen kokonaan suoritettu eikä niiden tukeminen näin ollen ole enää ajankohtaista. Tämän vuoksi ei niiden tukemiseen valtion varoista ole tarvetta.

Jakotoimituksiin annettavaan valtion tuen määrään eivät voimassa olevien säännösten mukaan lainkaan vaikuta aluepoliittiset seikat, vaan tuen suuruus on, milloin lain mukaiset edellytykset tulevat muutoin täytetyiksi, maan eri osissa yhtä suuri. Uusjaolla on kuitenkin juuri kehitysalueilla erittäin suuri merkitys maatalouden rakennerationalisoinnin toteuttamisessa ja kunnan elinkeinoelämän kehittämisessä. Tämän vuoksi tulisi uusjakotoimitusten tukemista koskevia säännöksiä tarkistaa siten, että ne erityisesti edistäisivät uusjakojen suorittamista kehitysalueilla.

Uusjako pystytään toteuttamaan vähimmin hankaluuksin silloin, kun sitä yleisesti kannatetaan paikkakunnalla. Nykyisin on eräs epävarmuutta lisäävä ja kannatusta vähentävä tekijä se, että päätös uusjaon toimeenpanosta on tehtävä, vaikka valtion lopullisen tuen suuruudesta ei ole vielä tietoa. Uusjakotoimitusten tukemisessa olisikin järjestettävä sellainen menettely, jonka mukaan osakkaat voivat halutessaan saada tiedon valtion tuen suuruudesta jo ennen uusjaon suorittamisesta päättämistä.

Edellä kerrotut muutokset tukemislakiin voitaisiin toteuttaa sanotun lain osittaismuutoksena. Tällöin olisi kuitenkin tehtävä muutoksia lähes jokaiseen pykälään. Kun tukemislaki on lakiteknisesti jossain määrin puutteellinen ja eräiltä osin varsin tulkinnanvarainen, on katsottu tarpeelliseksi laatia kokonaan uusi lakiehdotus.

Ehdotuksen toteuttaminen ei edellytä lisähenkilökunnan saamista eikä tarkoitukseen käytettävien määrärahojen lisäämistä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.

1. Lakien perustelut.

1.1. Laki uusjakojen tukemisesta.

1 §. Pykälä sisältää lakiehdotuksen soveltamisalaa koskevan säännöksen. Edellä yleisperusteluissa on jo selostettu uusjakotoimitusten suorittamisen tarpeellisuutta samoin kuin sitä, miksi valtion varoista annettavaa tukea ei ole enää syytä ulottaa koskemaan isojakoja ja halmomia.

2 §. Uusjaon yhteydessä saatetaan suorittaa tilojen talouskeskusten siirtoja, jolloin aikaisempi talouskeskus joudutaan purkamaan ja rakentamaan se uudelleen. Lisäksi saatetaan uusjaossa joutua rakentamaan teitä ja suorittamaan maankuivatustöitä. Vielä on mahdollista rakentaa uusjaon yhteydessä vedenhankinta- ja viemärintilaitteita. Lakiehdotuksen kanssa samanaikaisesti ehdotetaan jakolokia siten muutettavaksi, että uusjakojen yhteydessä voitaisiin suorittaa peltotilusten muodon ja sijoituksen parantamiseksi tarpeellisia raivauksia. Edellä kerrottujen toimenpiteiden toteuttaminen saattaa muodostua jako-osakkaille varsin kalliiksi ja töiden rahoittaminen jopa ylivoimaisen vaikeaksi, minkä vuoksi on edelleen tarpeellista voida rahoittaa niitä valtion varoista. Vedenhankinta- ja viemärintilaitteiden tai edellä tarkoitettujen raivausten suorittamista ei tueta voimassa olevan tukemislain mukaisesti. On kuitenkin pidettävä tarkoituksenmukaisena, että tukemislain soveltamisala kattaa kaikki uusjaon yhteydessä toteutettavat toimenpiteet.

Kustannusten maksamisella valtion varoista etukäteen on tarkoitus helpottaa jako-osakkaiden rahoitustilannetta. Siltä osin, kuin uusjaossa suoritettavaan toimenpiteeseen myönnetään muita valtion varoja, ei tarvetta lakiehdotuksen mukaiseen tukeen ole. Nimenomainen säännös siitä, että tällöin ei lakiehdotuksen mukaista tukea anneta, on otettu pykälän 3 momenttiin. Vastaavanlainen säännös on voimassa olevassa tukemislaisissa.

3 §. Pykälän 1 momentin mukaan on pääsääntö, että valtion varoista maksetut kustannukset peritään takaisin valtiolle. Kustannusten jättäminen valtion lopulliseksi menoksi edellyttäisi erityistä syytä.

Vaikka uusjaoista aina koituu jako-osakkaille hyötyä, on niistä usein hyötyä myös yleisen edun kannalta. Milloin uusjakoa tarvitsevan alueen maanomistajat lisäksi ovat vähävaraisia, merkitsee uusjaon toteuttaminen heille huomattavaa taloudellista raskautusta. Tällaisissa tapauksissa, joissa uusjaolla siis on merkitys yleisen edun kannalta, on uusjakojen suorittamisen edistämiseksi tärkeää, että osa kustannuksista voidaan jättää valtion lopulliseksi menoksi. Valtion lopulliseksi menoksi jäävän osan suuruudeksi ehdotetaan enintään 50 % kustannuksista. Tältä osin lakiehdotus on voimassa olevan lain mukainen.

Voimassa olevan lain mukaan laajahkon uusjaon osalta valtion lopulliseksi menoksi jäävä osa voisi olla 85 % kustannuksista. Kuten yleisperusteluissa on todettu, tämä säännös on ollut omiaan johtamaan uusjakojen suorittamisessa epätarkoituksenmukaiseen käyntäntöön. Lakiehdotuksessa onkin lähdetty siitä, että uusjaon laajuudella ei olisi merkitystä jaon osalta annettavan tuen kannalta. Sen sijaan on katsottu tarkoituksenmukaiseksi antaa kehitysalueilla suoritettaville uusjaoille suurempaa tukea kuin muualla suoritettaville uusjaoille. Niinpä ehdotetaan pykälän 3 momentissa, että valtion lopulliseksi menoksi voitaisiin kehitysalueilla suoritettavien uusjakojen osalta jättää enintään 85 %. Tämä edellyttäisi, että uusjaolla on merkitystä yleisen edun kannalta ja että asianosaisten taloudellinen asema on heikohko.

4 §. Uusjakoon liittyvien toimenpiteiden suorittamisen ohella aiheutuu jako-osakkaille uusjaoista kustannuksia myös maanmittausmaksun suorittamisesta. Nämä kustannukset vaihtelevat huomattavasti eri uusjaoissa ja samassa uusjaossa vaihtelu eri osakkaiden kesken voi olla melkoinen. Kun maanmittausmaksu uusjaosta aiheutuvana kustannuksena on rinnastettava edellä tarkoitettuihin toimenpidekustannuksiin, tulisi myös maanmittausmaksun suorittamisessa jako-osakkaille myöntää tukea. Lakiehdotuksessa on kuitenkin lähdetty siitä, että tätä tukea voitaisiin myöntää vain yleiseltä kannalta merkittävässä uusjaoissa, joiden osakkaiden taloudellinen asema antaa siihen aihetta, eli vain niissä uusjaoissa, joissa toimenpiteiden suorittamiseksi maksettavista valtion varoista

voidaan osa jättää valtion lopulliseksi menoksi. Kehitysalueilla maanmittausmaksu voitaisiin jättää kokonaan perimättä tai sitä alentaa ja muualla maassa maanmittausmaksu voitaisiin alentaa enintään puoleen. Vastaavanlainen järjestelmä on nykyisessä tukemislaissa.

5 §. Pykälä koskee tilan siirron johdosta siirtyjälle maksettavaa avustusta. Tämä avustus olisi luonteeltaan korvausta siirrosta aiheutuvasta haitasta ja hankaluudesta eikä kysymyksessä ole tällöin suoranaisten kustannusten korvaus valtion varoista. Vastaava pykälä on voimassa olevassa tukemislaissa, jonka mukaisen avustuksen enimmäismäärä on 2 000 mk.

6 §. Voimassa olevassa tukemislaissa ei ole selviä säännöksiä valtion tuen myöntämisestä. Sen sijaan laissa on säännös jonka mukaan maa- ja metsätalousministeriö voi laajahkojen uusjako-osalta tehdä päätöksen valtion lopulliseksi menoksi jäävän osan suuruudesta jo ennen kuin kysymys uusjaon toimeenpanemisesta on lopullisesti ratkaistu.

Tähän pykälään on otettu säännökset lakiehdotuksen mukaisen tuen myöntämisestä. Maa- ja metsätalousministeriö päättäisi vain valtion lopulliseksi menoksi jäävästä osasta ja tämä päätös voitaisiin tehdä joko ennen kuin uusjaon toimittamista koskeva kysymys on lopullisesti ratkaistu tai sen jälkeenkin. Maanmittauskonttori päättäisi kustannusten maksamisesta valtion varoista samoin kuin 5 §:ssä tarkoitetun avustuksen myöntämisestä.

7 §. Uusjakoon liittyvät työt voidaan tehdä maanomistajan itsensä, jonkin viranomaisorganisaation tai yksityisen urakoitsijan toimesta. Töiden joustavan suorittamisen kannalta on tärkeää, että valtion varat voitaisiin maksaa paitsi maanomistajalle myös sellaiselle muulle toimituksessa nimetylle henkilölle, yhteisölle tai viranomaiselle, joka työn tosiasiallisesti suorittaa.

Pykälän 2 momentissa on säännös nostettuja varoja vastaavan työn tekemiselle asetettavasta määräajasta ja tämän määräajan laiminlyömisestä koituvista seuraamuksista. Pykälän 3 momentissa on puolestaan säädetty varojen nostamisessa noudatettavasta ajasta.

8—10 §. Pykälisiin sisältyvät säännökset valtion varoista maksettujen kustannusten takai-

sin perittävän osan perinnässä noudatettavasta menettelystä. Säännökset ovat pääosin samantyyppiset kuin muut vastaavanlaisia valtion saamia koskevat säännökset.

11—12 §. Pykälisiin on otettu valtuutus asetuksen antamiseen ja lakiehdotuksen voimaantulo- ja siirtymäsäännös.

1.2. Laki jakolain muuttamisesta.

13 §. Pykälän 2 momentissa on säännös siitä, milloin uusjakotoimitus voidaan panna vireille maanmittaushallituksen määräyksestä. Eräänä tällaisena tapauksena momentissa mainitaan laajahkon alueen käsittävä uusjako, jolla on huomattava merkitys paikkakunnan taloudellisten olojen parantamisessa. Tällaiselle uusjaolle voidaan nykyisen tukemislain mukaan antaa tavanomaista suurempaa tukea. Kun tämän esityksen liitteenä olevassa ehdotuksessa laiksi uusjakotoimitusten tukemisesta uusjakotoimituksen saaman tuen määrä ei olisi riippuvainen toimituksen laajuudesta, ehdotetaan myös tätä momenttia muutettavaksi siten, että maanmittauslaitoksen edellä tarkoitettu määräys voidaan antaa uusjaon laajuudesta riippumatta.

98 b §. Tämän esityksen liitteenä oleva ehdotus laiksi uusjakotoimitusten tukemisesta sisältää muun muassa säännöksen siitä, että peltoilustun muodon ja sijainnin parantamiseksi tarpeellisia raivauksia voidaan tukea valtion varoista. Kun näistä raivauksista, jotta niihin tukea myönnettäisiin, tulisi päättää uusjakotoimituksessa, ehdotetaan pykälään otettavaksi tätä koskevat säännökset.

2. T a r k e m m a t s ä ä n n ö k s e t.

Lakiehdotuksen täytäntöönpanosta on tarkoitus antaa asetus, jossa yksityiskohtaisemmin säädettäisiin uusjakotoimitusten tukemisessa noudatettavasta menettelystä. Tarkoituksena ei ole olennaisesti muuttaa nykyistä käytäntöä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

uusjakojen tukemisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §.

Uusjakoja tuetaan siten kuin tässä laissa säädetään.

2 §.

Uusjaossa suoritettavaksi päätetystä tilan siirrosta sekä tien ja kuivatustyön tekemisestä aiheutuvat kustannukset maksetaan valtion varoista.

Valtion varoista voidaan maksaa myös sellaiset kustannukset, jotka aiheutuvat rakennusten rakentamisesta tilan siirron yhteydessä entistä parempaan kuntoon, viljelysten raivaamisesta peltoilusten muodon ja sijoituksen parantamiseksi sekä vedenhankinta- ja viemäröintilaitteiden rakentamisesta.

Milloin edellä tässä pykälässä tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamista tuetaan valtion varoista muutoin kuin tämän lain nojalla, ei toimenpiteeseen käytetä valtion varoja tämän lain mukaisesti.

3 §.

Kustannukset, jotka 2 §:n mukaan maksetaan valtion varoista, peritään takaisin valtiolle, jollei niitä, sen mukaan kuin jäljempänä tässä pykälässä säädetään, jätetä valtion lopulliseksi menoksi.

Sellaisen toimituksen osalta, joka on tärkeä yleisen edun kannalta ja jonka osakkaiden yleinen taloudellinen tila antaa siihen aihetta, voidaan 2 §:n 1 momentissa tarkoitetuista kustannuksista jättää valtion lopulliseksi menoksi enintään 50 prosenttia.

Milloin 2 momentissa tarkoitettu toimitus suoritetaan alueellisen kehityksen edistämisestä annetussa laissa (451/75) tarkoitettulla kehitysalueella, voidaan valtion lopulliseksi menoksi jättää enintään 85 prosenttia niistä kustannuksista, jotka aiheutuvat tärkeimpien kuivatustöiden suorittamisesta ja tarkoituksenmukaisten tilussijoituksen aikaansaamiseksi tarvittavien teiden rakentamisesta.

4 §.

Osakkaiden maksettavaksi tulevaa maanmittausmaksua voidaan 3 §:n 2 momentissa tar-

koitetuissa uusjaoissa alentaa enintään 50 prosenttia. Edellä 3 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa voidaan maanmittausmaksua alentaa enemmänkin tai jättää se kokonaan perimättä.

5 §.

Jos tilan siirto tuottaa huomattavaa haittaa tai hankaluutta taikka jos siirron johdosta on suoritettava melkoisen suuria kuivatus-, tien- teko- tai muita töitä, voidaan siirtyjälle, mikäli tämä on yksityinen henkilö tai kuolinpesä, myöntää valtion varoista avustusta. Avustuksen määrä ei saa ylittää maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä määrättävää enimmäismäärää. Avustuksen suuruutta määrättäessä on otettava huomioon siirtyjän varallisuus sekä haitan ja hankaluuden suuruus.

6 §.

Maa- ja metsätalousministeriö päättää uusjaon kustannuksista 3 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti valtion lopulliseksi menoksi jätettävän osan suuruudesta sekä 4 §:ssä tarkoitettua maanmittausmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä. Päätös voidaan tehdä jo ennen kuin kysymys jaon toimeenpanosta on lopullisesti ratkaistu.

Kustannusten maksamisesta 2 §:n mukaisesti ja 5 §:ssä tarkoitettujen avustuksen myöntämisestä päättää maanmittauskonttori.

7 §.

Edellä 2 §:ssä tarkoitettujen varat maksaa maanmittauskonttori ennakolta tilan omistajalle tai haltijalle taikka toimitusmiesten esityksestä muulle toimituksessa nimetylle henkilölle, yhteisölle tai viranomaiselle.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja varoja on nostettu ennen kuin työ on tehty, on nostettua määrää vastaava työ tehtävä kahden vuoden kuluessa rahaerän nostamisesta. Erityisestä syystä maanmittauskonttori voi kuitenkin myöntää määräaikaan pitennystä enintään kaksi vuotta kerrallaan. Mikäli työ ei valmistu mää-

rääjassa, on nostettu määrä perittävä takaisin ja maksettava sille nostamispäivästä lukien 12 prosentin vuotuinen korko.

Jollei 1 momentissa tarkoitettuja varoja tai 5 §:ssä tarkoitettua avustusta nosteta viiden vuoden kuluessa 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöksen antamisesta lukien, on oikeus niiden saamiseen menetetty, ellei maanmittauskonttori erityisestä syystä toisin päättä.

8 §.

Valtion varoista maksettujen kustannusten takaisin perittävän osan takaisinmaksu on yksityisen henkilön ja kuolinpesän suoritettava kuuden prosentin suuruisina vuotuismaksuina, joista luetaan koroksi kolme prosenttia kulloinkin suorittamatta olevalle pääomalle ja muu osa pääoman lyhennykseksi. Muiden osakkaiden on suoritettava edellä tarkoitetuista kustannuksista takaisin perittävä osa yhdellä kertaa sen mukaan, kuin asetuksella säädetään.

Velvollisuudesta suorittaa pääomamäärältään vähäinen saaminen yhdellä kertaa sekä vuotuismaksujen suorittamisen alkamisajasta ja niiden ylimääräisestä lyhentämisestä säädetään asetuksella.

9 §.

Vuotuismaksujen suorittamisessa voi maanmittauskonttori yksityisen henkilön ja kuolinpesän osalta, milloin asianomaisen maksuvelvollisen taloudellinen asema sitä vaatii, myöntää lykkäystä enintään kaksi vuotta kerrallaan, kuitenkin yhteensä enintään kymmenen vuotta. Siltä ajalta, jonka osalta on myönnetty lykkäystä, ei peritä korkoa.

10 §.

Takaisin perittävien kustannusten suorittamisesta on jaonalainen tila panttina, ja sanotut kustannukset saadaan ottaa tilasta riippumatta siitä, kuinka kauan ne ovat olleet maksamatta samalla etuoikeudella, kuin kiinteistöstä menevistä julkisoikeudellisista suorituksista on säädetty. Takaisin perittävät kustannukset saadaan, siltä osin kuin ne ovat erääntyneet maksettaviksi, ulosottaa ilman eri päätöstä tai tuomiota.

Milloin tila on 1 momentin mukaisesti panttina, vastaa 1 momentissa tarkoitettujen kustannusten takaisinmaksamisesta velallisena se, joka omistaa tilan.

11 §.

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

12 §.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 , ja sillä kumotaan maanmittaus-toimitusten tukemisesta valtion varoilla 22 päivänä tammikuuta 1960 annettu laki (42/60) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Jos laissa tai asetuksessa on viitattu lainkohtaan, jonka sijaan on tullut tämän lain säännös, on viimeksi mainittua säännöstä sovellettava.

Maanmittaus-toimitusten tukemisesta valtion varoilla annettua lakia on edelleen sovellettava halkomiseen ja jakolain 11 a §:ssä (52/75) tarkoitettuun sellaiseen uusjakoon, joka ei täytä tämän lain 3 §:n 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä, jos määräys toimituksen suorittamiseen on annettu ennen tämän lain voimaan tuloa.

2.

Laki

jakolain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 14 päivänä joulukuuta 1951 annetun jakolain (604/51) 13 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 31 päivänä tammikuuta 1975 annetussa laissa (52/75), sekä

lisätään lakiin uusi 98 b § seuraavasti:

13 §.

Milloin uusjaolla olisi huomattava merkitys paikkakunnan taloudellisten olojen parantami-

sessä tai milloin uusjaon tarve on huomattavalta osalta aiheutunut yleisten teiden rakentamisesta, vesilakiin (264/61) perustuvasta toimenpiteestä, pakkolunastuksesta tai muusta

sellaisesta syystä taikka milloin valtio on hankkinut huomattavassa määrin maata käytettäväksi tilojen koon suurentamiseen ja tilussijoituksen parantamiseen, voi maanmittaushallitus, jos uusjaon edellytykset suoritettuna selvityksen perusteella näyttävät olevan olemassa, määrätä pantavaksi uusjaon vireille, vaikka sen suorittamista ei ole vaadittu. Maanmittaushallituksen päätökseen ei saa hakea muutosta.

98 b §.

Jos uusjaon jakoehdotusta valmisteltaessa havaitaan, että peltoilustun muodon ja sijoituksen parantamiseksi on tarpeellista suorittaa raivauksia, on toimitusmiesten tehtävä näitä raivauksia koskeva suunnitelma ja määrättävä suunnitelma toteutettavaksi jakoehdotuksen yhteydessä tehdyllä päätöksellä, jos asianomainen maatalousviranomainen sitä puoltaa.

Helsingissä 29 päivänä huhtikuuta 1980.

Tasavallan Presidentti
URHO KEKKONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Taisto Täbkämaa*

2.

Laki**jakolain muuttamisesta.**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä joulukuuta 1951 annetun jakolain (604/51) 13 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 31 päivänä tammikuuta 1975 annetussa laissa (52/75), sekä *lisätään* lakiin uusi 98 b § seuraavasti:

Voimassa oleva laki.

13 §.

Milloin *laajahkon alueen käsittävällä uusjaola* olisi huomattava merkitys paikkakunnan taloudellisten olojen parantamisessa tai milloin uusjaon tarve on huomattavalta osalta aiheutunut yleisten teiden rakentamisesta, vesilakiin (264/61) perustuvasta toimenpiteestä, pakkolunastuksesta tai muusta sellaisesta syystä taikka milloin valtio on hankkinut huomattavassa määrin maata käytettäväksi tilojen koon suurentamiseen ja tilussijoituksen parantamiseen, voi maanmittaushallitus, jos uusjaon edellytykset suoritettun selvityksen perusteella näyttävät olevan olemassa, määrätä pantavaksi uusjaon vireille, vaikka sen suorittamista ei ole vaadittu. Maanmittaushallituksen päätökseen ei saa hakea muutosta.

Ehdotus.

13 §.

Milloin *uusjaolla* olisi huomattava merkitys paikkakunnan taloudellisten olojen parantamisessa tai milloin uusjaon tarve on huomattavalta osalta aiheutunut yleisten teiden rakentamisesta, vesilakiin (264/61) perustuvasta toimenpiteestä, pakkolunastuksesta tai muusta sellaisesta syystä taikka milloin valtio on hankkinut huomattavassa määrin maata käytettäväksi tilojen koon suurentamiseen ja tilussijoituksen parantamiseen, voi maanmittaushallitus, jos uusjaon edellytykset suoritettun selvityksen perusteella näyttävät olevan olemassa, määrätä pantavaksi uusjaon vireille, vaikka sen suorittamista ei ole vaadittu. Maanmittaushallituksen päätökseen ei saa hakea muutosta.

98 b §.

Jos uusjaon jakehdotusta valmisteltaessa havaitaan, että peltotilusten muodon ja sijoituksen parantamiseksi on tarpeellista suorittaa rai-vauksia, on toimitusmiesten tehtävä näitä rai-vauksia koskeva suunnitelma ja määrättävä suunnitelma toteutettavaksi jakehdotuksen yhteydessä tehdyllä päätöksellä, jos asianomainen maatalousviranomainen sitä puoltaa.